

Sag: Den høitærede Formand har ſtramt Forretningsordenens Grændſer noget ſtærkt, men ſkjøndt jeg har nogen Vanſkelighed ved at dandſe paa ſtram Line, ſkal jeg dog forſøge derpaa. Jeg ſkal bemærke, at den ſidſte ærede Tale, der jo, ſom bekiendt, fører en meget ſkarp Logik i ſit Foredrag, netop i dette Foredrag har godtgjort, at den, der betragter Fornuften og Logiken ſom den høieſte aandelige Magt, ikke ſaa ſjældent gaar vild i Byen, thi naar ærede Medlemmer vil ſe paa Reſultatet af diſſe ſtarpe Konſekventſer, ſom det ærede Medlem vilde drage, og hvoraf det fremgik, at hvis den ærede Formands Fremgangsmaade havde været rigtig, vilde han ogſaa være berettiget til at udfætte Godkjendteſen af et Valg i 6 Mar, ja ſulbſtændig at negte den Paagjældende Edbæſlæggelſe og derved Sæde i Thinget, ſaa tror jeg, at De vilde være enige med mig i, at denne Slutning er falſk. Jeg tror, at Enhver vil være enig med mig i, at hvis den høitærede Formand havde handlet ſaaledes, vilde han have begaaet en ganſke anden Handling end den, hvorim Taleen dreier ſig. Men det, ſom egentlig er Pointen i denne Sag, er, om denne Rolle, der er anvist Formanden ved Medlemmets Edbæſlæggelſe, ubetinget er indſkrænket til, at han ſaa forelægger dem Eden og ſaa modtager den. Nei, det er ikke den Rolle, der er ham anvist, thi ſaa vilde man have overdraget dette Hverv til Bureaucheſen eller til en anden Funktionær. Formanden ſtaar her paa Thingets Begne for at værne om, hvad der i det paagjældende Tilfælde kan være nødvendigt. Under almindelige Forhold, hvor der ikke er Andet at gjøre end at forelægge Eden, idet man henſtiller til den Paagjældende, om han vil underſkrive den, gjør han ſelvfølgelig ikke Andet, men er der Andet at foretage, ſtaar Formanden paa Thingets Begne for at foretage det Fornødne. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at da vi for et Aarſtid ſiden ſkulde godtgjende Valget i Fredericia, havde vi netop et ſaadant Tilfælde, idet der, ſaavidt jeg hufter, var indkommet en meget ſtærk Anke over, at der var negtet en Døvſum at ſtemme, fordi han ikke kunde ſtemme efter den Formel, ſom Valgloven har beſtemt. Jeg vil nu forudsætte, at der vilde blive valgt en Blind, thi der ſtaar jo ikke i Grundloven Noget om, at Blinde ikke ſkulle have Afgang til Thinget, eller at en Udlænding blev valgt, ſom havde Indfødsret, men ſom ikke kunde det danſke Sprog, og ſom ikke kunde forſtaa, hvad der ſtød i Formularen, ſkulde det ſaa ikke kunne anſes for rigtigt, at Formanden forhandlede med den Paagjældende om, paa hvilken Maade han kunde komme til at aflægge Eden i den ſamme Form ſom vi? Det tror jeg ikke, der kan være Tvivl om, og den ſamme Grund, ſom er tilſtede, hvor der foreligger ſyſtiſte Hindringer, vil ogſaa kunne anføres, hvor det er moralſke Grunde, der

ere iveien for Edens Afleggelse. Som en Følge deraf mener jeg, at naar det er lagt i Formandens Haand paa Thingets Begne at røgte dette Hverv, er det ogſaa ham, der paa Thingets Begne ſkal gjøre det Fornødne, hvor Thinget ikke ſom ſaadant kan træde handlende op. Nu ſkal jeg bemærke, at ſkal der alſaa foretages Noget, kan der fra Godkjendteſen og til Edens Afleggelse ikke være nogen Anden end Formanden, der har med den valgte Rigsdagsmand at beſtille. Det er alſaa ham, der ſkal handle, hvis der er Noget at gjøre, og Spørgsmaalet bliver da: Var der Noget at gjøre? Og der vil jeg for mit Vedkommende hævde, at det var Noget at gjøre, og det forekommer mig, at det ærede Medlem ſelv har foranlediget det. Jeg hørte igaar med virkelig Sympathi paa den ærede Rigsdagsmand. I det Hele maa jeg ſige, at jeg har lidt Gøne til at gaa uden for mig ſelv og kan forſtaa, at der i diſſe Forhandlinger, ſom ſaa under Valget paa Langeland og her i Rigsdagen have fundet Sted, kan have været Ting, ſom kunne have ſaarret det ærede Medlem. Det har jeg ſaaet Blif for, og i den Retning ſympathiferer jeg med den ærede Rigsdagsmand. Men naar han hævder ſin Ret til at ſtræbe efter Sandhed, ſiger jeg: Ja, enhver ærlig Stræben efter Sandhed byder jeg mig med Uſtrøddighed for, men jeg beder bemærket, at der er en overmodig og ſelvtillidsfuld Faſtholden af ſin egen Overbeviſning og ſine egne Meninger ſom det eneſte Nette, en Slags ſeig Kamp for at godtgjøre, at jeg alene i Verden har ſet rigtig i denne Sag, ſom ikke kan kaldes en Stræben efter Sandhed. Det er det Karakteriſtiſke for enhver ſand Erkjendteſe, at den erkjender ſine egne Gøners Utilſtrækkelighed til at løſe de ſtore Opgaver. Saa længe vi ikke have kunnet gribe med Opfatteſen Nummets og Tidens Grændſer, ſaa længe der er ſaa mange Spørgsmaal, ſom vor Fornuft er ude af Stand til at fatte, ſaa længe maa vi erkjende vor begrændſede Gøne til at afgjøre, hvad der er Sandhed, og enhver ærlig Stræben efter Sandhed maa altid, ſaaledes ſom ogſaa altid den Slags Helte, ſom jeg kalder virkelige Helte, i Sandhedens Sag have aflagt Vidnesbyrd om, viſe ſig forligelig mod Andres Stræben efter Sandhed. Men jeg paafaar, at de Herre, der have udtalt ſig ſaa ſtærkt paa det ærede Langelandske Medlems Begne, viſe ikke ſamme Agtelſe for Andres Stræben efter Sandhed, ſom de fordre og hævde for deres eget Vedkommende. Naar den ærede Rigsdagsmand, ſom nys havde Ordet (Hørup) ſagde, at den omtrufte Rigsdagsmands Foredrag igaar var præget med Tolerancens og Fordragelighedens Aand, ſaa kan jeg paa ingen Maade erkjende dette. Der var overmaade Meget i den ærede Rigsdagsmands Foredrag, ſom jeg kunde ſympathifere med, men Fordragelighed kan jeg ikke erkjende, at der var deri. Jeg vil ſige, at min Belvillie og Sym-